

Sessió del 19 d'abril de 1934

PRESIDENCIA DEL DR. PI SUÑER

Cirurgia i ètica

pel Dr. ENRIC SEGUÍ I POU

Segurament que amb un criteri excessivament generós, que jo agraiixo cordialment, se'm va acollir, no fa molt temps, al redós d'aquesta noble i docta casa. I al final del bell document en què solemniament se me n'assabentava, llegia jo, no sense un cert calfred, un amable manament que deia : *age igitur, et anc Academiam tuis estudiis adjuva, elucubrationibus illustra, tuisque votis faultissimam æternamque in Reipub. utilitatem precare.*

I bé : en fer-me el propòsit de complir com millor conegui amb aquest deure i amb el d'agraïment, em surten al pas un seguit de dificultats de les quals no és la menor la d'escollir matèria a desenvolupar, de faisó, no diré adequada a les meves facultats, que això seria fàcil, però sí digna d'aquest illustre auditori.

Un fet innegable condiona, d'antuvi, la meva comunicació. Ja sabeu com a la nostra ciutat la collectivitat mèdica, dalerosa de donar fe de la seva esplèndida vida científica, s'és dividida en diferents agrupacions, segons el comú denominador de les especialitats conreades per llurs individus. I sense que entengui jo, ni de bon tros, que els treballs d'especialitat pura no siguin propis d'aquesta Acadèmia, la necessitat de nodrir alguna d'aquelles agrupacions absorbint bona part de la meva petita vida científica per un costat, i per un altre el fet que els aquí reunits conreem especialitats diferents, crec que fa més profitoses i adients les comunicacions que, sigui quina sigui l'especialitat a la qual pertanyin, tinguin quelcom d'interès general.

Entre aquestes, i això ha permès el compliment d'aquell doble deure, m'ha semblat que hi tindria bon lloc una que fos iniciació d'estudi de les relacions de la Filosofia Moral amb la Cirurgia.

El Professor de Clínica Quirúrgica de Montpeller, benemèrit Doctor Forgue, nomenat fa poc, amb molt d'encert, Doctor *honoris causa* de la nostra Universitat, en una col·lecció de treballs seus, publicada fa set anys, sota el títol «Au seuil de la Chirurgie», remarcava el fet que en els tractats moderns de Cirurgia hom no trobés un capítol referent a les obligacions i acció moral de l'operador i a les condicions psíquiques de l'operat.

Certament, la manca li és. Però, al meu entendre, aquesta manca és una prova que l'obra de la Cirurgia no està acabada, car si la Cirurgia tècnica ha assolit gairebé el seu objectiu i la Cirurgia fisiològica està en curs, la Cirurgia filosòfica pot dir-se que s'ha d'iniciar encara.

Així entès, el tema és d'un abast extraordinari, puix que per bé que jo m'hagi proposat — diguem-ho ben clar per endavant — limitar-me a allò que solament siguin problemes morals *intrínsecs de la Ciència Quirúrgica*, comprèn des d'aquella petita part de la moral especial i casuística que hem d'aplicar a cada moment, cosa que fem sovint sense adonar-nos-en en la nostra pràctica professional diària, fins a la Metafísica, o, precisant més, fins a l'anàlisi ontològica del deure en allò que fa referència al cirurgià.

Reconeixent i tot la meua manca de competència per a això últim, no vull deixar passar l'ocasió d'assenyalar la necessitat de completar de tal faísó l'obra quirúrgica i situar el cirurgià en una posició psíquica ferma, més que mai necessària en els nostres temps de contínua revisió de valors, puix que és ben certa la consideració de Spencer, que hi ha poques coses més desastroses que l'enfonsament i la desaparició d'un sistema director, abans que un altre millor adaptat s'hagi format per a reemplaçar-lo.

Per a aquella petita moral de pràctica diària, basta sovint, com a norma, la frase d'Ambrós Paré, repetida, amb petites diferències, en ocasió solemnia, pel nostre inoblidable Dr. Cardenal, pocs anys abans de la seva mort: *sois tel envers autrui que tu voudrois qu'on fust a ton endroit.* (1)

Això portarà al compliment del deure, a voltes negligit, de tenir en compte les necessitats i els drets del pacient agermanant l'estalvi de la mutilació i del dolor amb la integritat de l'acció quirúrgica indispensable; de considerar, encara, la seva psicologia habitual i accidental o sia modificada per la dolença i la noció del perill; i d'apreciar la nostra capacitat d'acció eficaç i innòcua vis a vis del cas patològic, no creient-nos lliures de responsabilitat quan la gosadia o la inèpcia ens separin del fi a atènyer amb la nostra acció.

Però no acaba aquí tot. Alts problemes interfereixen a voltes amb l'acció del cirurgià com a tal. A l'efecte, recordo que un il·lustre coniar, que dissortadament ja no és d'aquest món, posava un dia a la nostra Societat d'Obstetrícia i Ginecologia un cas per a la solució moral del qual cercava l'ajut dels seus companys. Una dona casada primigràvida prop de terme, necessitava una cesària a causa d'una viciació

(1) Respecto l'ortografia original de l'època.

pèlvica associada a una doble anquilosi coxo-femoral. I el bon company mostrava la seva angoixa de trobar-se en un cas d'antagonisme entre el deure de conservar una funció transcendental i el d'evitar, dades les condicions especials de vida del pacient, els greus perills de possibles gestacions futures, mitjançant unes extirpacions tubàriques fàcils de fer al moment de la cesària.

Realment, no podem desentendre'ns de les qüestions de principi. I si en parlar d'ètica en Cirurgia s'han de tenir en compte actualment valors nous creats per l'evolució dels coneixements i àdhuc de les normes de la vida social, cal precisar, per exemple, si una tècnica acurada, mai infallible, és una determinant de prou pes o si és simplement una atenuant d'una acció quirúrgica de base moral discutible.

Posada a les nostres mans aquella tècnica, en què és emprada i en què cal emprar-la?

Podríem dir que compleix les indicacions següents: A) Vitals (indicacions per excel·lència). B) De conhort al sofriment. C) De restabliment o substitució funcional. D) De finalitat social. E) D'estètica i de plaer.

La diferència de valors d'aquestes indicacions salta a la vista. I paral·lelament a aquesta diferència hi ha la d'apreciacions respecte a la justificació de l'acció del cirurgià.

Aquestes apreciacions diferents, estan lligades amb els diferents sistemes morals en ús; i per bé que aquests tenen coincidències que fan possible la convivència habitual entre els individus que els practiquen, tals coincidències marquen una zona limitada, per una part, per reminiscències epicúries no gens espirituals i, per altra part, per un fons d'estoïcisme erròniament compartit per alguns cristians, que porta al fatalisme d'acceptar com inviolable una *lei natural* mal definida i a menysprear com una cosa viciosa o simplement indiferent tot allò que no sigui la virtut en un concepte abstracte i absolut, difícil de capir.

El cirurgià, conreador d'una ciència d'aplicació immediata, s'ha anat trobant amb objectivitats paleses i incontrovertibles, davant les quals automàticament s'han d'aturar sistemes i apriorismes; i malgrat aquestes objectivitats el lliguin a un cert determinisme, li han proporcionat possibilitats de modificar amb plena voluntat pròpia el camp d'aplicació d'aquella ciència i àdhuc assenyalar-ne certes directrius, per tal com, en considerar els punts coincidents dels diferents sistemes morals, aquella *lei natural*, aquell *manament diví*, aquell *imperatiu categòric kantian* enclòs en el *tu deus*, per no citar-ne més, l'orienten necessàriament, automàticament, diria, a fugir de tot fatalisme i a acceptar les dades objectives per ell conquerides com una base o graó d'una evolució envers la superació per l'esforç constant i àdhuc el sacrifici. Heus aquí la norma ètica del cirurgià.

Amb aquesta norma, el judici sobre les indicacions quirúrgiques suares assenyalades, restarà fàcil i clar puix que si, per descomptat, tota ardidada quirúrgica la finalitat de la qual sigui salvar una vida, té una altíssima valor com esforç de superació, no la tenen menys la supressió de les àlgies depriments o inhibidores, la rehabilitació funcional de les víctimes de

lesions microbianes, tumorals o traumàtiques i la recerca de la bona qualitat física del cos social.

Però quan la visió alta manca en el mòbil de l'acció quirúrgica, aquesta perd grandiositat i per gradació regressiva, pot esdevenir una banalitat lamentable i àdhuc una veritable perversitat.

A) Quant a aquella acció per excel·lència, la indicació vital, trobem encarnat aquell ideal de superació, diria nietszcheà, en aquella legió d'avantpassats nostres que va començar a bastir el superb edifici de la nostra ciència actual. Homes valerosos, excelsos, aquells Dupuytren, Laumonnier, Langenbek, Recamier, Czerny, Lambert, Sedillot, Kocher, Cardenal, Esquerdo, Fargas, servien una alta finalitat moral, a despit de la maledicència pública, de la fatiga i del fracàs parcial.

Dintre la pràctica contemporània, l'ideal superatiu el veiem, afortunadament, imposar-se a cada moment, i no cal en aquest treball una exposició resumida de casos. Esmentaré, si més no, el de De Martel, el qual arriba a idear una cadira de treball amb un dispositiu complex per conservar les seves forces físiques per tal de fer possibles les llargues hores de treball que la tècnica escrupolosa reclama, a voltes, per a una operació de tumor cerebral.

B). Tant com les indicacions vitals, acceptarem de bon grat, per greus que siguin, les que enfoquen solament el conhort o alleujament del dolor físic inhibidor, àdhuc al preu d'un risc més o menys important. I les intervencions quirúrgiques sobre el gangli de Gasser i el plexe hipogàstric superior d'Hovelacque, per exemple, tenen una perfecta justificació moral.

C). En el compliment de la indicació quirúrgica que cerca el restabliment o la substitució funcional, la noblesa de la finalitat aixeca extraordinàriament la valor moral de l'esforç d'estudi, de tècnica, de voluntat, de paciència i de constància del cirurgià donat de ple a aquella empresa.

Recordo, a l'efecte, una esòfagoplàstia derivativa per tub confeccionat amb paret gàstrica portada a terme per Lotheissen i referida per J. Jiano al IX Congrés de la Societat Internacional de Cirurgia, la qual esòfagoplàstia començà pel juny del 1915 i acabà pel setembre del 1921. Durant aquell llarg termini, l'excellent cirurgià vienès, amb paciència sobrehumana, no deixà de lluitar amb les fistules, estenosis i manca de substància fins a obtenir el triomf definitiu.

Aquesta fatiga i aquest heroisme porten ensems, a un nou desig de millorament, i així tenim el projecte ardit de Kirschner, de practicar l'esòfagoplàstia d'una sola vegada i amb la col·laboració de dos equips quirúrgics a l'hora, per transposició de l'estómac.

No cal dir, que quan el cas ho permet, i és el més freqüent, poden seguir-se tècniques més innòcues, la qual cosa no minva gens l'alta qualitat de l'acció dels esmentats cirurgians.

Però, conseqüent amb allò que he dit suara, cal que la noblesa de la finalitat sigui ben demostrable, perquè l'acció restauradora no perdi la prea-

da qualitat d'esforç superatiu i, com en el cas del qual vaig a parlar, no voregi el dilettantisme eixorc.

Vull referir-me en dir això, a les raons ètiques de la intervenció quirúrgica encarrilada a compensar la manca de vagina.

Adhuc, quan aquest defecte depèn de la manca de desenvolupament dels conductes de Müller, pot coexistir amb certa sensibilitat sexual conduent a un veritable *desiderium mariti*, com diem confiant al llatí les funcions eufèmiques.

Posada aquesta qüestió a l'especialista, ha donat lloc a diferents temptatives quirúrgiques, l'història de les quals comporta més d'una centúria. Aquestes temptatives van des de la senzilla excavació d'una canal seguida de taponament, fins a les transplantacions de penjolls cutanis i a la utilització del tub intestinal per a confeccionar la vagina absent, seguint tècniques com les de Sneguireff, Gersuny, Moskowicz, Von Papoff i Schubert, que utilitzaven el budell recte, o com les de Wertheim i Albrecht, que empraven un bocí de flexura sigmoidea, o les de Von Baldwin, Haerberlein, Stoeckel i Mori, per als quals el budell prim era la primera matèria.

No cal dir que la gravetat de la majoria d'aquestes intervencions, que han costat ja moltes vides i defectes definitius, així com els resultats funcionals ordinàriament dolents en el que es refereix al coit, han de donar molt poc coratge, àdhuc al freudià més convençut, per a emprendre-se-les. I, certament, no li falten motius a Fritz Kermaunner en acabar de tractar aquest assumpte per a fer unes discretes reserves sobre la seva ètica.

Cal preguntar-se realment, si servint una sensualitat estèril es fa obra de transcendència i si, enfront d'aquests casos, no lliga millor amb la dignitat humana una franca virada cap a la vida ascètica.

Parlem ara d'un altre problema que en els nostres temps ha de començar a estudiar el cirurgià que vulgui fer obra reparadora.

Fa algunes setmanes, vaig llegir a la premsa diària que a Nàpols el Tribunal de Cassació havia dictaminat sobre un cas d'una operació d'homo-empelt glandular, segons sembla genital, subministrat mitjançant 10.000 lires, per un estudiant egipci, a un senyor que n'estava necessitat. Els metges i el receptor havien estat condemnats en primera instància a onze mesos de presó, però el Tribunal de Cassació, estimant que el consentiment del donador feia l'acte no punible, els va absoldre.

Si es considera el fet quirúrgic pur, fàcilment equipararem aquest cas als múltiples que es registren d'homo-empelts cutanis i àdhuc li trobaríem gran semblança amb la transfusió de sang. Però, indubtablement, l'esperit topa amb quelcom que li repugna. És el fet de la relativitat de la indicació? Tal volta hi té part.

Però, si considerem que un homo-empelt pres de l'individu viu i normal té quelcom de grandesa d'ànim que sublima l'acció del donador, quan aquest s'ofereix espontàniament i generosa, traient al cirurgià tot obstacle per a la seva pràctica, el fet de posar-hi preu, li dona un caire d'environament deplorable i inhibidor del que jo crec que hom no es pot desentendre, no tractant-se d'indicació vital.

D). Vegem ara, l'apreciació moral de l'acció del cirurgià en la seva relació amb el cos social.

Per tal de defensar-ne la qualitat física, ultra altres aspectes, el profilàctic té avui un interès especial que Alemanya ha posat de relleu amb la llei que, per tal d'evitar descendència malalta per herència, promulgà Adolf Hitler el 14 de juliol darrer, per a entrar en vigor el primer d'aquest any.

Heus ací un cas en què aquelles objectivitats paleses de què us he parlat, juguen un gran paper.

Per una part, el fet de l'herència morbosa; per altra, el de les possibilitats tècniques dels nostres dies, porten automàticament a una idea de superació que fàcilment pot incloure's en el manament moral del cirurgià.

Sens dubte això podrà tenir impugnadors, i a l'efecte, convé conèixer la motivació i el text de la dita llei.

Adolf Hitler, en una obra titulada «Mein Kampf», diu que la proposició de fer impossible als homes defectuosos la procreació d'una prole igualment defectuosa és (textualment) *una proposició de raó claríssima i constitueix, en portar-se a efecte segons un pla determinat, un acte humanitari* i en la part de la llei referent a la motivació, invoca arguments d'una objectivitat tan aclaparadora com són el fet que el poble alemany minva en quantitat i qualitat per la limitació voluntària de la procreació en els individus sans, contrastant amb la procreació més aviat excessiva, dels tarats, fet comprovat per les estadístiques, que donen una mitjana de dos fills per cada família sana i una de tres a quatre fills per les famílies psíquicament inferiors i hereditàriament tarades, la qual cosa fa preveure que dintre unes generacions, la part de població físicament bona serà suplantada per la de valor baix.

Afegint a això raons de caràcter econòmic sobre el manteniment i assistència dels anormals i deficients, que exigeixen despeses desproporcionades a la situació precària del poble sa i productor, troba en l'esterilització l'únic mitjà de sortir al pas de situació tan poc falaguera i fins i tot conceptua aquella pràctica com un acte d'amor al proïsme.

Aquesta argumentació de Hitler, fa bona la reproducció d'una nota de Spencer en el seu llibre «L'Home contra l'Estat», que deia: «Poques vegades pot avaluar-se la suma dels mals causats pels socors concedits als viciosos i ganduls. Però a Amèrica, en un míting celebrat per l'Associació de Socors dels Estats el 18 de desembre del 1874, el Dr. Harris exposà un exemple lluminós. L'hi havia proporcionat un comtat de l'Hudson superior, remarcable per la gran proporció en el nombre de criminals i indigents en la xifra de la població. Feia molts anys que hi havia viscut una flor de fang, com ella mateixa s'anomenava, una tal Margarida, que fou mare prolífica d'una nissaga prolífica. A part de gran nombre d'idiotes, beneits, embriacs, folls, captaires i bagasses, el Registre del comtat enclouïa els noms de dos-cents dels seus descendents que foren criminals. Fou caritat o crueltat deixar que es multipliquessin de generació en generació aquella mena de gent i esdevinguessin un flagevell creixent per la societat on vivien?»

Sota el peu forçat de la brevetat, no em semblaria oportú de donar lectura integral del projecte de llei de referència, i per tant, solament indicaré allò més essencial.

Hom considera malalts hereditaris, als efectes de la dita llei, els qui pateixin :

1. Cretinisme congènit.
2. Esquizofrènia.
3. Bogeria circular.
4. Epilèpsia hereditària.
5. Ball de Sant Vito hereditari (Corea de Huntington).
6. Ceguesa hereditària.
7. Sordesa hereditària.
8. Deformació corporal greu, hereditària.

També poden esterilitzar-se els qui pateixin d'alcoholisme greu.

Poden demanar l'esterilització el mateix pacient, el seu representant legal, el metge oficial (Amssarzt) o el directors dels establiments on els pacients siguin reclosos.

La demanda s'ha d'enviar a la Secretaria del Tribunal de Salut hereditària (Erbgesundheitsgericht), acompanyada de certificat mèdic i la vista del procés no és pública. La dita demanda pot ésser refusada, com també hi ha el dret de recórrer contra la decisió.

Ultra això, la part dispositiva de la llei cerca donar totes les garanties de bona aplicació i per al cas que aquesta hagi d'ésser contra la voluntat del malalt, dóna dret, al metge oficial, de valer-se de la policia i admet els mitjans coercitius.

La pràctica de l'esterilització no recau sobre les glàndules genitals, sinó solament sobre els deferents o les trompes.

Ultra la justificació per a l'obediència a les lleis, la situació moral del cirurgià en aquests casos fóra bastant clara i defensable, si no restessin en peu dos dubtes, que són el de la no absoluta innocuïtat de la intervenció quirúrgica esterilitzant de la dona i, sobretot, la qüestió de dret que pot plantejar la pràctica de l'operació sense el consentiment de l'interessat.

El primer exigeix extremar l'escrupolositat tècnica, la qual cosa no vol dir garantia absoluta. El segon — qüestió àrdua ! — pretén trobar la solució en el predomini que actualment es vol atorgar a la conveniència social sobre la individual.

Malgrat això, i com a incís, em permetria de preguntar si val la pena d'estudiar aquest assumpte per si algun dia es plantegés vis a vis de la criminalitat del nostre poble, així com dels seus anormals en general.

E). Per acabar, em referiré ràpidament a la que s'ha anomenat cirurgia estètica.

La vida social té, innegablement, uns factors no gens negligibles en l'atracció o repulsió dels individus entre ells pel seu aspecte exterior.

Un defecte físic a la cara pot ésser, a més d'un motiu afflictiu i fortament depriment, un cert obstacle per al tracte social i àdhuc per a la convivència afectiva : tals un ectròpion, un nas en sella, una cicatriu deformant o

massa aparent... I sota aquest punt de vista, l'actuació del cirurgià que li posa remei es pot qualificar de bona obra.

Menys acceptable, però, és pretendre lluitar contra aquells senyals que, marcant una fase inevitable de l'evolució de la vida, desperten una protesta inútil i àdhuc ridícula, per part del seu portador, generalment femení.

Hom pot transigir, si voleu, amb certes petites intervencions que encara necessiten després el complement del maquillatge i que, en acceptar-les com a cosa seriosa, pot el cirurgià tenir en compte certa acció psicològica benefactora de la pacient. Però, l'anomenada cirurgia estètica de les glàndules mamàries femenines no serveix, certament, cap finalitat prou enlairada per a esmerçar-li tant d'esforç i fins i tot de risc, per altra part no sempre, ni molt menys, coronats per l'èxit. I bé podríem dir el mateix d'altres operacions dites estètiques, una de les quals, havent menat la pacient a una fi lamentable, posà, no fa molt de temps, en una situació ben difícil un confrare francès.

Gradualment, això em portaria a parlar de la cirurgia aberrada; cosa, avui com avui, encara excepcional, afortunadament. Bo és remarcar, però, el fet de l'amputació de les glàndules mamàries, que, segons sembla per pur snobisme, féu practicar-se a França una dona jove, disconforme amb el seu sexe. Tots nosaltres subscriuríem el comentari bàsic que això mereix, i així no esmerçaré més temps a fer-ho, puix que és per por a la manca de temps, que em cal acabar aquest esbós d'Ètica quirúrgica.

Més aviat que donar solucions, he volgut despertar l'interès per una matèria que s'ho val i que cada dia s'ho valdrà més i deixar al bon sentit dels que heu tingut la benevolència d'escoltar-me, les apreciacions i auxiliacions que el tema us mereixi.

Discussió:

P. Pujiula. — El tema que ha portat el doctor Seguí a l'Acadèmia, és interessantíssim i demostra la necessitat d'una Càtedra de Moral Mèdica tal com va proposar en temps passats aquesta Acadèmia de Medicina al Govern, amb l'adhesió de les altres Acadèmies Nacionals. La Càtedra hauria d'ésser obligatòria a tots els estudiants de Medicina, amb examen d'aquesta assignatura. S'hauria de fer un text i encara, també, un llibre de casos de Moral, com es fa per als sacerdots. Naturalment, que el professor hauria d'ésser un home que, als coneixements de la Medicina i Cirurgia, afegís els de Teologia i Moral Catòlica.

Referint-me especialment al punt de l'esterilització dels defectuosos per motius eugenèsics, faré remarcar al Dr. Seguí i a tots, que ni Hitler, ni tota Alemanya són autoritat en coses de Moral. En aquesta part, és l'Església Catòlica, l'única autoritat, posada pel mateix Déu, en tot el món. Ella és la dipositària de la veritat moral i ha rebut la missió de vigilar sobre aquesta, i té el poder d'interpretar el mateix dret o la mateixa llei natural.

Ara bé, el Papa Pius XI en la seva encíclica *Casti Connubi*, reprova la dita esterilització; i es comprèn, perquè és manifestament contra el dret Natural mutilar l'home, que és totalment innocent, com ho són tots els que la llei alemanya pretén esterilitzar. Altra cosa seria, si es tractés d'un criminal. Fa poc temps que vaig estar a Viena, i assistí a dues sessions de la Societat de Metges de Sant Lluc, que correspon a la dels Sants Cosme i Damià de Barcelona. En elles va parlar, primer, un autoritzat antropòleg sobre l'herència; un altre sobre l'esterilització dels defectuosos, i després deixaren la paraula al professor de Moral, P. Schmidt, del Verb Diví, el qual va fer un discurs tan clar, tan sòlid, i tan profund sobre l'esterilització dels defectuosos de la llei alemanya, a la mà dels documents o dels ensenyaments del Papa en la seva Encíclica esmentada, que no es pot demanar més, condemnant com a injusta aquella llei. Acabo de venir d'Alemanya, i sé ben bé el que senten tots els catòlics respecte d'aquesta llei.

A propòsit d'aquesta qüestió, em sembla convenient cridar l'atenció sobre un fals concepte que alguns tenen de les coses. Molts creuen que l'individu és per a la societat: i és al revés. La societat és per a l'individu. És l'individu el que s'ha de salvar eternament, no la societat; però com que l'individu no pot per si mateix fer-se totes les coses i procurar-se tots els mitjans, d'aquí la necessitat de la societat, que l'ajudi per a obtenir el seu fi. De manera, que els drets de l'individu per aconseguir el seu fi, són primer que els de la societat: primer és l'individu, després la societat. Aquesta no pot, per tant, fer res contra els drets naturals a la seva conservació i integritat, a part, naturalment, que la mutilació de l'home pertany al domini absolut sobre ell, que solament té Déu Nostre Senyor.

Tot això demostra la importància de les qüestions morals, que no les pot resoldre qualsevol. Fins els més eminents moralistes catòlics passen de vegades dies i dies abans de poder resoldre certs casos de Moral que s'olereixen. Així, doncs, no pensem que en una sessió científica es pugui dir tot.

Dr. Jaume Dexeus.—Referint-me al gran abast del tema, he de dir que cada un dels punts tocats pel dissertant, justificaria una sessió completa. És molt difícil d'establir criteris definitius en molts assumptes d'Ètica professional, i en fixar-se també especialment en la llei d'esterilització, troba poc estètica i molt repugnant l'acció del cirurgià que la practica.

Prof. Jesús M. Bellido. — Referint-me també al punt concret de la llei d'esterilització, abundo en les opinions dels Srs. Pujiula i Dexeus, i allego encara contra la dita llei la falta de coneixements precisos en l'actualitat en el referent a herència morbosa. Crec que una legislació que evités la consanguinitat dels cònjuges podria ésser suficient per a l'efecte proposat.

Dr. H. Puig i Sais. — No pensava intervenir en aquest debat, però el curs de la discussió m'ha suggerit les observacions que vaig a fer.

Primerament, pel que ens ha dit el Dr. Seguí, la llei Hitler ordenant l'esterilització dels anormals, està basada principalment en el fet que les estadístiques demostren que aquests es reproduïxen més que els normals. Deixant de banda la immoralitat i la injustícia de la dita llei, demostrades a bastament pel P. Pujiula, l'opinió del qual comparteixo en absolut, prescindint i tot d'aquest aspecte essencial, trobo que seria més lògic, més just, més equitatiu, que si els normals es reproduïxen poc, fos a aquests precisament als qui s'apliquessin les sancions, o almenys, els estímuls per a llur major prolificitat. Avui tots sabem ben bé que no sols Alemanya, sinó tots els pobles que es diuen civilitzats, són víctimes de l'esterilitat voluntària, ocasionada per un desviament o deficiència moral, deguda al materialisme imperant. Aquí, doncs, és on s'ha d'aplicar el remei. Comencem per educar el poble, moralitzem-lo, fem-lo conscient del seu deure; estimulem-lo a complir-lo, premiem-lo si ho fa, sancionem-lo si hi ha lloc, i deixem tranquils els pobres anormals, que ja tenen prou pena d'ésser-ho i no hi tenen cap culpa si ho són. Que es reproduïxin els normals com Déu mana, i la pàtria té dret a esperar, i llavors es complirà la llei cristiana d'ofegar el mal amb l'abundància del bé.

Una altra observació és que si esterilitzem els anormals, perquè és probable que dominin fills també anormals, ja que fins ara ningú no ha demostrat que *necessàriament* hagin d'ésser anormals tots llurs fills, com sigui que la història i l'experiència de cada dia demostren que els fills dels homes superiors moltes vegades resulten imbècils o degenerats, la rigorosa lògica i l'equitat ens haurien de portar conseqüentment a l'esterilització dels genis, i no crec que a ningú s'hagi ocorregut semblant niciesa.

Quant a l'ensenyament de la Deontologia i Moral mèdica, el crec fonamental. Ja el Sindicat de Metges, durant la meua presidència, havia demanat la seva instauració a la Facultat. Però no n'hi ha prou d'ensenyar moral als metges, és tot el poble, com he dit, que s'ha de moralitzar.

Prof. F. Terrades Pla.—Basant-me en dos principis: un que l'individu és el tot i abans que l'Estat; i l'altre, que el cirurgià mai no deu fer obra destructiva, impugno la llei d'esterilització. Crec, en canvi, defensable, malgrat la seva ineficàcia per a la funció de procreació, la pràctica de la vagina artificial.

Prof. Víctor Conill.—Referint-me a la llei d'esterilització, diré que tot just arribat d'Alemanya, puc testimoniar el pregonament que ha preocupat la dita llei el Cos mèdic d'aquella nació. Crec que la dita llei és poc pràctica. I amb referència a l'operació de la vagina artificial, citaré un cas conegut de concepció consecutiva per les condicions especials de la pacient intervinguda.

Rectificació:

El dissertant recull les observacions dels doctors que han pres part en la discussió, i fa remarcar que aquesta, potser s'ha cenyit massa ex-

clusivament al punt concret de la llei d'esterilització, que no era sinó un dels aspectes del tema exposat.

Fa avinent al P. Pujiula la manera atenta com l'Església Catòlica estudia els avenços científics i els té en compte en les seves normes d'actuació. A l'efecte, cal l'operació cesària en la dona vivent, per a la qual pràctica ben indicada, el metge catòlic ja no topa avui amb el *veto*.

Igualment recull i comenta les observacions dels altres acadèmics que han intervingut; i contra l'indicat pel Dr. Bellido a propòsit de la consanguinitat dels cònjuges, cita un informe del malaguanyat psiquiatra i sociòleg Dr. Martí i Julià, el qual no s'oposà a un matrimoni de cosins germans amb tara neuropàtica, al·legant que era pitjor el fet possible que cada un dels contraents portés la seva tara a famílies sanes i, per altra part, que l'acoblament de consanguinis tarats tendia, segons observacions repetides, a l'extinció espontània de la prole com una acció defensiva de la naturalesa.

El President Prof. A. Pi i Suñer, fa un escaient resum del debat i felicita i encoratja el dissertant perquè aporti altres temes de tant interès.